

Rapport

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren van het regionale politiekorps Haaglanden op 21 augustus 2008 geweigerd hebben een aangifte van haar op te nemen. Voorts klaagt verzoekster erover dat het regionale politiekorps Haaglanden weigert de kosten te vergoeden van haar raadsman die zij heeft gemaakt teneinde te bewerkstelligen dat haar aangifte alsnog op 8 oktober 2008 werd opgenomen.

Beoordeling

Algemeen

Op 1 juli 2008 belde verzoekster met de meldkamer van de politie Haaglanden. Zij vertelde dat iemand op haar voordeur aan het bonken was. Ook vertelde ze dat ze problemen had met een aannemer en dat het vermoedelijk deze aannemer was die nu bij haar voor de deur stond. Hierop gingen politieambtenaren ter plaatse. De politieambtenaren spraken met verzoekster en spraken af dat er een melding werd gemaakt. Verzoekster gaf aan dat zij zich zou beraden op het doen van aangifte. Begin augustus 2008 ontving de politie een brief van de gemachtigde van verzoekster, waarin stond dat verzoekster geprobeerd had aangifte te doen, maar dat dit niet was gelukt. De gemachtigde verzocht de politie de aangifte van verzoekster op te nemen. Hierop werd er telefonisch contact met verzoekster gezocht, en werd een afspraak voor het opnemen van haar aangifte gemaakt op 21 augustus 2008. Verzoekster kwam op 21 augustus 2008 aan het politiebureau en vertelde daar haar verhaal. De politieambtenaren concludeerden dat er sprake was van een civiel conflict, en niet van een strafbaar feit. De aangifte van verzoekster werd dan ook niet opgenomen. Pas na meerdere brieven van de kant van de gemachtigde van verzoekster met de klacht dat de aangifte niet werd opgenomen, nam de politie de aangifte van verzoekster op 8 oktober 2008 op.

Verzoekster wilde de kosten die zij voor haar gemachtigde had gemaakt vergoed hebben. Volgens verzoekster had zij haar gemachtigde niet hoeven in te schakelen als de aangifte op 21 augustus 2008 gewoon was opgenomen. De korpsbeheerder wees haar verzoek tot kostenvergoeding echter af. Verzoekster wendde zich tot de Nationale ombudsman en verzocht de Nationale ombudsman een onderzoek in te stellen.

Bevindingen

Standpunt verzoekster

Verzoekster bracht naar voren dat het wel degelijk direct duidelijk was dat er sprake was van een strafbaar feit. Zij voerde aan dat zij niet voor niets op 1 juli 2008 het alarmnummer 112 belde. Op dat moment gaf zij al aan dat de aannemer voor haar deur stond en dat van hem een acute dreiging uitging. Volgens verzoekster poogde de aannemer het slot te openen, trapte hij tegen de deur en dreigde verbaal en fysiek haar woning binnen te komen. Daarnaast bleek volgens verzoekster uit het verzoek van haar gemachtigde begin augustus 2008, dat zij aangifte wilde doen van een strafbaar feit. Verzoekster gaf vervolgens aan dat zij op 21 augustus 2008 nogmaals aan de politie op het politiebureau vertelde wat er op 1 juli 2008 was gebeurd. Zij vertelde dat de aannemer geprobeerd had met een sleutel de voordeur van haar woning te openen. Toen dit niet lukte, trapte de aannemer hard tegen de deur aan. Verzoekster vluchtte toen naar boven. Tot verzoeksters verbazing deelden de dienstdoende politieambtenaren mee dat de kwestie met de aannemer een civiele aangelegenheid was, en dat er geen sprake was van een strafbaar feit. De politieambtenaren namen de aangifte dan ook niet op.

Op 8 oktober 2008 werd de aangifte van verzoekster alsnog opgenomen. De gemachtigde van verzoekster had dit voor haar bewerkstelligd. Verzoekster stelde zich op het standpunt dat nu de aangifte op 21 augustus 2008 niet was opgenomen zij haar gemachtigde meer had moeten betalen dan noodzakelijk was. Verzoekster was dan ook van mening dat de korpsbeheerder deze kosten aan haar moest vergoeden.

De Nationale ombudsman vroeg de gemachtigde van verzoekster de brief van begin augustus 2008 van hem aan de politie over te leggen. De gemachtigde gaf aan het gevraagde stuk niet meer in zijn administratie te kunnen vinden. Bij navraag door de Nationale ombudsman bij de korpsbeheerder bleek dat ook bij de korpsbeheerder geen stukken beschikbaar waren die zagen op het verzoek van de gemachtigde van verzoekster. De korpsbeheerder gaf in een nadere reactie aan dat het verzoek telefonisch had plaatsgevonden.

Standpunt korpsbeheerder

De korpsbeheerder wees het verzoek tot kostenvergoeding op 8 mei 2009 af. Volgens de korpsbeheerder werd pas na 21 augustus 2008 duidelijk dat verzoekster bedreigd zou zijn door de aannemer. Verzoekster had hier niet eerder over gesproken, waardoor het aanvankelijk ingenomen standpunt van de politie dat de zaak een civiele kwestie betrof juist was. De korpsbeheerder benadrukte dat de kwalificatie die een burger aan een bepaalde gebeurtenis geeft, niet noodzakelijkerwijs dezelfde is als de kwalificatie die de politie aan die gebeurtenis geeft. Om zijn standpunt te onderbouwen legde de korpsbeheerder een aantal mutaties over.

Uit deze stukken volgt onder meer dat er op 1 juli 2008 een melding binnenkwam dat er bij de woning van verzoekster een lastig persoon voor de deur zou staan. Politieambtenaar P. reageerde op 1 juli 2008 op de melding en sprak met verzoekster bij haar woning.

Politieambtenaar P. verklaarde dat verzoekster vertelde dat zij geen aangifte wilde doen, maar slechts melding wilde maken van het feit dat de aannemer zijn afspraken niet nakwam. Politieambtenaar P. verklaarde dat verzoekster niet sprak van bedreiging.

De betrokken politieambtenaren maakten ook een mutatie op van de melding van verzoekster. Uit deze mutatie volgt dat verzoekster aan de politieambtenaren vertelde dat haar aannemer zijn afspraken niet nakwam met betrekking tot het verbouwen van haar woning. Omdat de aannemer zich niet aan een deadline hield, wilde verzoekster hem niet meer in haar woning hebben. De aannemer was hierdoor erg kwaad geworden en kwam die dag verhaal halen. Uit de mutatie volgt verder dat politieambtenaar P. op 2 juli 2008 sprak met de betreffende aannemer. Dit gesprek gaf geen indicatie dat er sprake was van een strafbaar feit. De aannemer ontkende dat hij op 1 juli 2008 bij de woning van verzoekster was geweest.

Voorts kwam uit het mutatieverslag naar voren dat op 9 augustus 2008 via de klachtbehandelaar te kennen was gegeven dat er met verzoekster een afspraak gemaakt moest worden omdat zij aangifte wilde doen. Er is toen voor 21 augustus 2008 met verzoekster een afspraak gemaakt.

Uit het opgemaakte mutatieverslag van het bezoek van verzoekster aan het bureau op 21 augustus 2008 volgt dat politieambtenaar B. verzoekster te woord heeft gestaan. Na overleg met politieambtenaar S. is besloten om geen aangifte op te nemen omdat het ging over het wederzijds niet nakomen van afspraken. Aan verzoekster werd verteld dat wat er die dag was gebeurd niet te kwalificeren was als het strafbare feit bedreiging en dat het een civiele kwestie betrof. Navraag door de korpsbeheerder bij beide politieambtenaren leerde dat zij zich niets meer konden herinneren van deze zaak.

De korpsbeheerder gaf voorts aan dat op 24 september 2008 door politieambtenaar L. telefonisch is gesproken met verzoekster, nadat haar gemachtigde op 12 september 2008 schriftelijk verzocht een aangifte op te nemen. Politieambtenaar L. verklaarde dat verzoekster aan hem vertelde dat zij onenigheid had met haar aannemer en dat ze hem niet meer tot haar huis wilde toelaten. Politieambtenaar L. verklaarde verder dat verzoekster met geen woord sprak over een mogelijke bedreiging door haar aannemer.

Pas op 8 oktober 2008 gaf verzoekster in het gesprek met een klachtcoördinator aan dat de aannemer meerdere malen tegen de voordeur had getrapt, aldus de korpsbeheerder. Pas op dat moment was voor het eerst duidelijk dat er sprake kon zijn van bedreiging.

112 melding

Verzoekster belde op 1 juli 2008 met 112. Uit de opname van het gesprek volgt - voor zover relevant - dat verzoekster aangeeft dat iemand haar deur "aan het breken is". Nadat de centralist doorvraagt, zegt verzoekster dat er iemand op haar deur aan het bonken is en

met de sleutel bezig is. Verzoekster geeft daarna aan dat het waarschijnlijk haar aannemer is die voor de deur staat en dat er problemen zijn over het werk dat de aannemer aflevert. Dit zou niet goed zijn en nu komt de aannemer zijn spullen halen. De centralist vraagt waarom verzoekster de deur niet opendoet. Verzoekster geeft aan bang te zijn en niet te weten in wat voor staat de aannemer is. Op de vraag van de centralist of de aannemer ook heeft aangebeld geeft verzoekster aan dat de bel kapot is. (Voor een uitwerking van de tekst zie Achtergrond, onder I.)

Beoordeling

Niet opnemen aangifte

Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit beginsel is onder meer uitgewerkt in de artikelen 161 en 163 van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Artikel 161 Sv geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen. In artikel 163 Sv is hierop aansluitend geregeld dat opsporingsambtenaren verplicht zijn om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen (zie Achtergrond, onder III.).

De Nationale ombudsman acht in beginsel weinig ruimte aanwezig voor een uitzondering op de verplichting om aangifte op te nemen omdat daarmee aan het Openbaar Ministerie, de voor opsporing verantwoordelijke instantie, de gelegenheid wordt ontnomen te beoordelen of er ter zake strafvervolging moet worden ingesteld. Een uitzondering kan alleen worden gemaakt in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet te kwalificeren is als een strafbaar feit.

Afgaande op de melding en hetgeen politieambtenaar P. heeft verklaard over de situatie die zij bij de woning van verzoekster op 1 juli 2008 aantrof, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie er redelijkerwijs van uit kon gaan dat er geen sprake was van het strafbare feit bedreiging. Uit de melding komt naar voren dat verzoekster bang is voor haar aannemer, maar dat concrete bedreigingen waren geuit door de aannemer blijkt daaruit niet. Immers, in de melding spreekt verzoekster van het bonken op de voordeur en dat er iemand met de sleutel bezig is. Het is heel wel mogelijk dat de aannemer op de voordeur heeft gebonkt om de aandacht van verzoekster te trekken zodat zij de voordeur zou opendoen nu de bel niet werkte.

De Nationale ombudsman begrijpt dat verzoekster het bonken op de voordeur door haar aannemer - waarmee zij een conflict heeft - als beangstigend heeft ervaren. Dit betekent echter niet automatisch dat er dan ook sprake is van een bedreiging zoals neergelegd in het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder III.). Dat de politie heeft geconcludeerd dat hier sprake is van een civiel conflict kan de Nationale ombudsman, gelet op de hierboven genoemde omstandigheden, dan ook volgen.

De verklaringen die de politieambtenaren hebben afgelegd zijn consequent op het punt dat verzoekster niets anders heeft verteld dan dat er problemen waren met haar aannemer en dat er in haar verhaal geen strafrechtelijke aspecten zaten. Dat verzoekster op 21 augustus 2008 dan ook andere feiten en omstandigheden naar voren heeft gebracht dat zou leiden tot de conclusie dat er wel een aangifte moest worden opgenomen acht de Nationale ombudsman niet aannemelijk. Dat de politie op een later moment alsnog besloten heeft een aangifte op te nemen, maakt dit niet anders. Overigens is de Nationale ombudsman niet gebleken dat die aangifte tot een vervolging heeft geleid.

Door geen aangifte op te nemen heeft de politie niet in strijd gehandeld met het vereiste van fair play.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Verzoek om kostenvergoeding

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat overheidsinstanties de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

De korpsbeheerder wees het verzoek tot vergoeding van de kosten van de gemachtigde van verzoekster af met de motivering dat pas na 21 augustus 2008, en wel op 8 oktober 2008, duidelijk werd dat er sprake was van een mogelijk strafbaar feit. Op dat moment is er ook een aangifte opgenomen. Onder het vorige klachtonderdeel heeft de Nationale ombudsman het aannemelijk geacht dat op 21 augustus 2008 nog niet duidelijk was dat er sprake kon zijn van het strafbare feit bedreiging en derhalve geen aangifte hoefde te worden opgenomen. Dit brengt mee dat de beslissing van de korpsbeheerder om het verzoek om vergoeding van de advocaatkosten af te wijzen niet op voorhand onjuist is, waardoor er niet in strijd is gehandeld met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden is niet gegrond ten aanzien van het weigeren van het opnemen van een aangifte, en het niet vergoeden van de kosten voor de gemachtigde van verzoekster.

Onderzoek

Op 19 mei 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw R. te Zoetermeer, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werden verzoekster en de korpsbeheerder in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Betrokken ambtenaar B. deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en aan te vullen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie.

1. Verzoekschrift van 19 mei 2009, aangevuld op 22 mei 2009 met bijlagen.
2. Brief van de korpsbeheerder op het verzoek vergoeding rechtsbijstand van 8 mei 2009.
3. Standpunt van de korpsbeheer van 18 januari 2010, met bijlagen waaronder:
telefoonnotitie verhoor politieambtenaar P. d.d. 16 januari 2009;
mutatieformulier opgemaakt door politieambtenaren B., M., VB., B., Be. en P. ;
mutatieformulier opgemaakt door politieambtenaren B., M., VB., Be. en P. ;
4. Reactie van verzoekster van 4 februari 2010.
5. Opname van de 112 melding, overgelegd door de korpsbeheerder op 11 mei 2010.
6. Reactie van verzoekster van 15 juni 2010.

Achtergrond

I. 112 melding op 1 juli 2008, voor zover relevant

M. is de meldkamer, R. is verzoekster.

M: Politie Meldkamer Haaglanden

R: (...) er is iemand mijn deur aan het breken.

M: (...) weet u wie dat is?

R: Nee.

(...)

M: U kunt het niet zien, en wat hoort u allemaal?

R: Iemand bonkt heel hard op mijn deur.

M: Even rustig blijven, ik heb de melding gemaakt en we komen er zo aan. Wat hoort u precies?

R: Iemand is heel hard op de deur aan het bonken en met de sleutel bezig.

M: Ja, wie heeft er allemaal een sleutel van uw woning?

R: Nou, er is een aannemer bezig.

M: Ja.

R: Enne, die gaat niet meer verder werken, maar hij is eh, hij wil zijn spullen hebben en we hebben afspraken gemaakt, maar ik vermoed dat hij naar binnen wil.

M: En eh, dus u kent hem wel, diegene?

R: Ik ken hem wel maar ik weet niet in wat voor staat hij is om naar binnen te komen.

M: (...) en u heeft de deur op slot gedaan?

R: Hij is op slot ja.

M: (...) en die aannemer die krijgt nog spullen van u die in uw woning staan?

R: Ja, zijn bouwspullen zitten er nog in.

M: (...) dan kunt u toch gewoon de deur openmaken?

R: Ik weet niet in wat voor staat hij is, want hij is heel erg boos.

M: (...) en waarom is hij boos?

R: Omdat hij het werk niet goed heeft gedaan en we hebben gevraagd of hij dan (..) binnen 5 dagen het werk wil afmaken. Enne hij zegt dat hij het niet doet en dat hij al zijn spullen wil komen halen.

M: Ja.

R: Ik wil het gewoon netjes afhandelen volgens papier, maar dat wil hij niet, hij wil gewoon alles nemen en sleutel aan mij geven, maar dat wil ik niet.

M: Ja, en u heeft niet gezegd "ga weg". Heeft hij ook aangebeld?

R: De bel doet het gewoon niet.

M: De bel doet het niet. En als u de deur dan gewoon opendoet?

R: Ik ben heel erg bang om de deur open te doen.

M: U durft de deur niet open te doen?

R: Nee.

M: Oke, en de deur is op slot?

R: Hij is op slot.

(....)

M: Ik heb de melding gemaakt en we zijn onderweg.

II. Wetboek van Strafvordering

Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte te doen."

Artikel 163

"... 5. Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren, en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht ..."

III. Wetboek van strafrecht

Artikel 285

"1. Bedreiging met openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen of goederen, met geweld tegen een internationaal beschermd persoon of diens beschermde goederen, met enig misdrijf waardoor gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen of gemeen gevaar voor de verlening van diensten ontstaat, met verkrachting, met feitelijke aanranding van de eerbaarheid, met enig misdrijf tegen het leven gericht, met gijzeling, met zware mishandeling of met brandstichting, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie."